

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE ANSAT SOM FOLKEOPLYSER?

I rækken af fokusartikler, som i de seneste blade har sat fokus på de måder, man kan være ansat som psykomotorisk terapeut på, er vi nu nået til det at være folkeoplyser. Her betyder det at være ansat i aftenskoleregion, hvor man for eksempel underviser i bevægelse, fødselsforberedelse eller lignende.

I artiklen her fortæller **Gert Møller Thaysen** og **Rikke Aastrup Jensen**, der begge er rådgivere i DAP, om, hvad det vil sige at være ansat som folkeoplyser, og hvordan og på hvilke måder DAP kan hjælpe, vejlede og støtte.

AF ASTRID HJORTH BALLE
FOTOS: SOFIA BUSK

For at forstå, hvad det vil sige at være ansat som folkeoplyser, er der en helt grundlæggende omstændighed, man skal holde sig for øje: Som folkeoplyser er man ansat under det, der hedder folkeoplysningsloven. Det adskiller sig fra at være ansat på overenskomst, som er en *aftale*, der er lavet mellem arbejdsmarkedets parter. Det er vigtigt at være klar over forskellen på en lov og en aftale, slår både Gert og Rikke fast helt fra begyndelsen af vores samtale, og selvfølgelig også, hvad forskellen betyder ift. ansættelsens rammer mv.

En aftale, som en overenskomst altså er, kan forhandles og påvirkes, og det bliver den ved de tilbagevendende overenskomstforhandlinger, som hvert tredje år munder ud i en ny aftale om ansættelsesforholdene for alle dem, der bliver ansat på overenskomst.

En lov derimod kan kun ændres, hvis man har 90 mandater på Christiansborg bag sig, og det besværliggør det lidt – dermed ikke sagt, at det

ikke kan lade sig gøre, men det er et helt andet game for nu at sige det lidt populært.

Hvad betyder det for dig som folkeoplyser, at du er ansat under en lov?

For dig, som er ansat som folkeoplyser, betyder ovenstående, at vi her i DAP kan have svært ved at påvirke dit ansættelsesforhold, fordi det netop er bestemt ved lov. Vi kan for eksempel ikke forhandle den timesats, du får, for den er lovbestemt. Vi kan heller ikke forhandle, at du får pension, for det er lovbestemt, at en ansættelse som folkeoplyser ikke er pensionsgivende, og endelig kan vi heller ikke forhandle en længere opsigelsesfrist, for det er lovbestemt, at det for både skole og underviser er en uge.

Hvad vi til gengæld kan, er at forsøge at påvirke politikerne, hvilket er et arbejde, der altid står på i DAP, og som vi til hver en tid prioriterer.

Som ansat under folkeoplysningsloven kan

RIKKE AASTRUP

GERT MØLLER THAYSEN

man blive nødt til at melde sig ledig og gå på dagpenge to gange om året, fordi der er pause i sæsonerne, hvor du derfor ikke er ansat og ikke får udbetalt løn. Det kan være noget "rigtig bøvl", som Gert formulerer det, men bøvl eller ej, så er det en af de mange grunde, der er til, at man som folkeoplyser bør være medlem af en a-kasse. Det er i hvert fald vores klare anbefaling, understreger Gert og Rikke, og DAP anbefaler FTFa.

Da corona af flere omgange lukkede Danmark ned, blev det også tydeligt, hvor vigtigt et medlemskab af en a-kasse kan være – også hvis man af andre grunde en dag står uden job.

"Der er ikke så stort et sikkerhedsnet under denne type ansættelse, som der for eksempel er ved ansættelser på overenskomst, hvor man typisk har tre måneders opsigelse, så a-kassen kan være en måde at forstørre sikkerhedsnettet lidt på", forklarer Gert.

DAP kan hjælpe med en masse – og husk også lige a-kassen

Selvom der, som det fremgår, er nogle elementer i din ansættelse som folkeoplyser, vi ikke umiddelbart kan ændre på, er der alligevel en masse, vi både kan og hellere end gerne vil hjælpe med her i DAP.

Vi kan for eksempel være med til at sikre, at den skole, du er ansat under, overholder loven. Vi ser af og til, at der er forskel på, hvordan den fortolkes, og det kan vi selvfølgelig hjælpe med. Vi kan desuden hjælpe med udregning af timesedler (for eksempel ift. forberedelsestid), ligesom vi kan hjælpe med rådgivning ved dårligt arbejdsmiljø, sygefravær mv.

Og så er der jo naturligvis alle de andre fordele ved at være medlem af DAP, som man får uanset ansættelsesform eller beskæftigelsesgrad, ligesom du bliver en del af et fællesskab, som hver dag arbejder for at fremme beskæftigelsen og arbejdsforholdene for alle psykomotoriske terapeuter overalt i Danmark.

Fra vores stol er det altså som folkeoplyser lige så relevant at være medlem af DAP, som hvis man er selvstændig, offentligt ansat eller privatansat. Og så også liiiige et a-kasemedlemskab. Blev der sagt. ●

HVORDAN ER ANSÆTTELSESVILKÅRENE UNDER FOLKEOPLYSNINGSLOVEN?

- Underviseren ansættes for en tidsbegrænset periode. Ansættelsen ophører uden særligt varsel ved den aftalte periodes udløb.
- Jf. folkeoplysningslovens bekendtgørelse aflønnes underviseren pr. 1. april 2022 med 294,61 kr. pr. lektion. En lektion svarer til 1,6 arbejdstime og omfatter foruden selve undervisningen også planlægning, forberedelse og efterbehandling af undervisningen, varetagelse af visse pædagogisk-administrative funktioner i tilknytning til undervisningen (for eksempel forløbsbeskrivelse, fremmødelister mv.) og pauser.
- Der udbetales kun løn for gennemført undervisning. Dog er underviseren berettiget til løn, selvom undervisningen ikke gennemføres, hvis der sker aflysning med mindre end én uges varsel.
- Hvis der i løbet af ansættelsesperioden opstår sygdom eller andet, der medfører, at nogle lektioner aflyses, forlænges ansættelsesperioden ikke automatisk. Dette kan dog særskilt aftales mellem skolen og underviseren. Timelønnede undervisere modtager sygedagpenge, hvis beskæftigelseskravet er opfyldt.

KILDE: DANSK OPLYSNINGS FORBUND, DANSKOPLYSNING.DK.